

Szerkesztőség
Arad, Acsoy-palota
Kiadóhivatal
Bulv. Regele Ferdinand 4/22
(Józsei Ióherceg-ut.)
(Aradi Nyomda Vállalat)
Sürgőny cím: Közlöny, Arad
Telefonszám
Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre ... .. 720 Lej
Fél évre ... .. 360 Lej
Negyed évre ... .. 180 Lej
Havonta ... .. 60 Lej

Hirdetések díjazásba szorít.
Megjelenik naponta reggel.

Egyes szám ára 4 lej, vasárnap
5 lej. Bucurestiben 50 banlevél
több.

Hogyan lesz tizennyolc milliárdból harminckettő.

Románia jövő évi költségvetése a parlament előtt.

(Bucuresti, nov. 26.) Bratianu Vintila pénzügyminiszter benyújtotta a parlamentbe az 1925. évi költségvetési tervezetet. Ezzel kapcsolatosan rá akarunk mutatni egyetlen problémára, amely szinte lehetetlen feladatok elé állítja az országot és az adófizető polgárságot.

Bratianu szerint a költségvetés bevételi összege majdnem 32 milliárd lejre emelkedik, a kiadásokat pedig 28 és fél milliárd leiben irányozta elő. Ezekkel az összegekkel szemben azonban a rendelkezésre álló és forgalomban lévő pénzmennyiség korántsem üti meg a milliárdoknak e tömegeit. A Nemzeti Bank hivatalos kimutatása szerint ugyanis a forgalombobocsátott bankjegyek végösszege 18 milliárd lej.

Ennél a pontnál vetődik fel az a kérdés, mely gazdasági problémává növi ki magát egy állam életében, hogyan lehet 18 milliárd lejből 31 és háromnegyed milliárdot beszerezni és 28 és fél milliárdot kiadni? Hiszen a tervezet azt jelenti, hogy minden egyes bankjegynek évente 32/18-szor, illetőleg 1,77-szor kell az állami kasszába belölnie, illetőleg onnan 28/18—1,55-szor kikerülnie. Ez a pénznek oly gyors cirkulációját feltételezi, aminőre az ország rendszertelen és sok tekintetben primitív gazdasági viszonya, nehézkés pénzügyi adminisztratív ügykezelése mellett számítani sem lehet. Tekintetbe kell ugyanis venni, hogy ugyancsak ez a 18 milliárd lej áll egyedül rendelkezésre az összes ingó és ingatlan forgalmi viszonylatok, a termelés, ipar, kereskedelem lebonyolítására, sőt 16 millió állampolgár munkaértékének honorálására és közfogyasztási szükségleteinek beszerzésére. Vajon nálunk, ahol minden olyan nehezen megy s akadályokkal mozog, lehet-e azt az élénk és pezsgő cirkulációt feltételezni, amellyel a rendelkezésünkre álló 18 milliárd lej pénzmennyiségből zavartalanul és rendszeresen lehessen ellátni az összes szükségleteket? Közgazdasági viszonyaink megadják erre a feleletet: a pénz elégtelensége miatt a gazdasági élet senyved, az élet elviselhetetlenül nehéz.

Anglia munkássága védi Egyiptomot.

Tiltakozó manifesztum a hódító-politika ellen. — Két angol matróz titokzatosan eltűnt Alexandriában.

(London, november 26.) Az egyiptomi konfliktus kérése zavarosabbá válik. Az angol kormány és a sajtó egyértelműleg visszautasították azt a francia részről származó félhivatalos kezdeményezést, hogy Anglia terjessze a Népszövetség tanácsa elé döntés végett az Egyiptommal támadt ellentétet. A Daily Telegraph hosszabb cikkben foglalkozik a francia javaslattal és megjegyzi, hogy Genfből származó jelentés szerint a Népszövetség egyetlen tagja sem mutat hajlandóságot, hogy a vitás kérdést indítvány alakjában a népszövetségi tanács elé vigye. Már pedig ilyenek hiányában a tanács nem foglalkozhatik a kérdéssel. A Népszövetség az egyiptomi kérdést, — a lap szerint — különben is a brit világbirodalom belügyének tekinti és nem tekinti magát illetékesnek a közbelépésre. Sir Eric Drummond népszövetségi főtitkár pedig úgy nyilatkozott, hogy

a Népszövetség nem lehet menedékhelye orgyilkosoknak és tehetetlen vagy rosszindulatú kormányoknak, mint amilyen a lemondott egyiptomi kormány is volt.

Henderson konstantinápolyi angol ügyvivőt Kairoba meghatalmazott miniszterré nevezték ki Allenby egyiptomi angol főmegbízott támogatására. Zivar, az új egyiptomi miniszterelnök ma meglátogatta Allenby lordot és kijelentette, hogy kormánya mindent el fog követni az ellentéték megszüntetése és a jóviszony helyreállítása érdekében. Zaghlul pasa, a lemondott miniszterelnök, ma egy népgyűlésen felszólította hivatelt, hogy csillapítsák le a népet, mert ellenkező esetben lemond a vezérségről. Az egyiptomi parlament

mindkét házát királyi kéziratral egy hónapra elnapolták, miután a parlament proklamációját a világ összes parlamentjeihez szétküldötte. A proklamáció azt hangsúlyozza, hogy

Szudán Egyiptomtól elválasztani nem lehet. Az angol kormány Egyiptomot gazdaságilag meg akarja fojtani és a főparancsnok meggyilkolását használja fel ürügynek.

A proklamáció végül megállapítja, hogy az angol követelések a modern történelemben példátlanul állanak.

Az angol haderő tovább folytatja egyiptomi demonstrációját. Ma Kairó város uccáin egy angol hadvezény vonult végig feltűzött szurronnyal. Több ezredet Szudánba szállítottak az ottani angol helyőrségek megerősítésére. Maltából és Gibraltárból is rendeltek csapatokat Egyiptomba. Port Said uccáin is tüntető felvonulásokat rendezett az angol katonaság. Egész Egyiptomban nagy izgalom uralkodik, de ma a lakosság nem tüntetett a felhőszakadászerű esőzés miatt. A kairói európai kolónia attól tart, hogy az egyiptomiak megtámadják a negyedet. Az egyiptomi diákság az események miatt sztrájkba lépett. Ma különben

újra sulyosbodott a helyzet, mert Alexandriában egy angol cirkáló 2 matróza nyomtalanul eltűnt.

A fiatóságok a legerélyesebb vizsgálatot vezették be. Alexandriában egyébként nyugalom uralkodik.

Angol politikai körökben nagy feltűnést keltett, hogy az angol munkáspárt az egyiptomi eseményekkel kapcsolatban manifesztumot bocsájtott ki, amelyben tiltakozik a konzervatív kormány egyiptomi imperialisztikus politikája ellen és követeli a Népszövetség közbelépését.

Elbocsátják

a bukott megyei tisztviselőket. Speciális bizottság dönt azok felett, akik nem tették le a tisztviselő-vizsgát

(Saját tudósítónktól.) Az általános tisztviselői vizsgák során az aradi vármegyei elhízában is vizsgáztak a nem románnyelvű központi járási tisztviselők. A vizsga elég kielégítő eredménnyel végződött, kilencven vizsgázó közül mintegy huszan buktak csak el, akik azóta is rendszeresen végzik munkájukat. Ezeknek a tisztviselőknek a sorában most döntés készül. A jövő hónap közepén az összes elbukott tisztviselő ügyét a fegyelmi bizottság vizsgálja felül és ez is fog dönteni elbocsátásukról, illetve nyugdíjazásukról. A fegyelmi bizottság ugyan már előzőleg felszólította azokat a tisztviselőket akik régen vannak a megye szolgálatában és így nyugdíjra jogosultak, hogy adják be nyugdíjaztatás iránti kérelmüket, tehát sok biztatót a fegyelmi bizottságtól sem várhatnak. Azok, akiknek nincsen még nyugdíjigényük, minden kártérítés nélkül távoznak a megyei szolgálatból. A fegyelmi bizottság, amelynek elnöke dr. Barbura Sever h. törvényszék elnök, tagjai pedig dr. Petrutiu megyei főjegyző és Pocioanu városfőkerületi előjáró, minden esetet külön vizsgál meg és úgy hozza meg döntését.

— Bizalom a francia kormánynak. Párisból jelentik: A kamara jobboldali képviselői tegnap interpellációt terjesztettek elő Jaures holttestének a Pantheonba való átszállítása alkalmával lejátszódott kommunista-tüntetés ügyében. A kamara a kormány választát 318 szavazattal 196 ellenében tudomásul vette.

— Ipari egyezség Magyarország és Franciaország között. Budapestről táviratozzák: Magyarország és Franciaország megegyeztek abban, hogy polgáraik iparüzésének engedélyezése és megkezdése, valamint gyakorlása tekintetében kölcsönösen egyenlő elbánásban részesülnek.

Berlin, a nyomor és gondok városa.

Elkerültek az idegenek Németország fővárosát. — A német színházak rohannak a csőfelé.

(Berlin, nov. 26.) A német fővárosából levelet kaptunk: egy ottartózkodó egyetemi hallgató írja e megrázó sorokat. arról a borzalmas nyomorról és nélkülözésről ahová Németország hajdan ragyogó fővárosa süllyedt:

Valamikor, nem is olyan régen Berlin volt a világ legtisztább, legvilágosabb, legjobb megszervezett és legnagyobb jólétben élő nagyvárosa. A háború, még inkább azonban az infláció korszaka nagyot változtatott ezen anélkül, hogy a város vezetőségének sikerült volna a legcsekélyebbet is megjavítani. Mig Páris, London, sőt Bécs is lassanként fényárban usznak, addig Berlinben még most is őserdei sötétség uralkodik, olyannyira, hogy a betörőknek valószínűleg hangosan dobog a szívük az örömtől. A város azonban még csak azt sem mondhatja el magáról, hogy éppoly szegény, mint polgárai és nem engedheti meg magának a világvárosi uccal világitás luxusát. Ellenkezőleg, néhány hónap óta a városnak olyan nagy feleslege van, hogy könnyen megjavíthatná a világitást. A polgárság panaszai azonban eredménytelenek maradnak, a város vezetősége kicsinyes „spórolási” politikát folytat és így Berlin lassanként unalmas községgé válik, amelyet az idegenek nagy ivónok fognak elkerülni.

A forgalom is sok kívánnivalót hagy maga után ebben a négy milliós városban. Ujabban ugyan a rendőrök egy részét a forgalom szabályozására utasították, az egyes kereskedéseknél ezek a rendőrök felnyújtott karral dirligálják és akasztják meg szükség

szertit a forgalmat. Ugynevezett forgalmi tornyokat is építenek, felépítik az uccatesteket, hónapokig így hagyják és évvel természetesen a forgalmat teljesen megakasztják. Azonkívül egy ugynevezett forgalmi szabályzatot is becsatoltak ki, amely az uccákat és utakat osztályokba sorozza és olyan komplikált, hogy minden sofőrnek és kocsinak kitűnő jogásznak kellene lennie, hogy az összes pontokat megérthesse, helyesen alkalmazza és betartsa. — Ez a porosz alapossággal készült rendelet még inkább meglassította a forgalmat úgy, hogy minden villamos megállóhelynél és minden uccakeresztezésnél nagy cső-

portok várják, hogy felszálhassanak, illetőleg, hogy átmelessenek az egyik oldalról a másikra. A vilamosok számát azonban a világ minden kincséért sem szaporítanák. Nem esoda, ha ilyen viszonyok között a publikum ideges és az uccai verekedések egyre sűrűbbek lesznek.

Ha az ember a túlszűfolt vilamosokat meguntva nyugodtabb helyre kíváncskodik, így színházba kell mennie. Itten biztos lehet, hogy nem kell tolongania és egy szabadjeggyel akár tíz helyre is ülhet és versenyt ásíthat az ürességgel. Természetes, hogy a közönség részvétlensége nincsen a színház-írektorok nyérére. Az igazgatók ugyan azt állítják, hogy színházak mennek, ha azonban megkérdezzük őket, hogy hová az egyetlen őszinte válasz, amit adhatnak, az lenne: csődbe.

Meggyógyul Magyarország volt pénzügyminisztere

Hegedüs Loránt elmeállapotában lényeges javulást állott be Orvosainak véleménye szerint visszanyeri egészségét.

(Budapest, november 26.) Hegedüs Loránt, a volt magyar pénzügyminiszter, aki Európa legkiválóbb pénzügyi szaktekinélvei közé tartozott, — mint ismeretes — már hosszabb idő óta súlyos betegséggel küzd. Hegedüs Lorántot egy súlyos és megokolatlan lelki vád annyira megrendítette, hogy magát tartja Magyarország legnagyobb gonosztevéjének. Nemrégiben Berlinből hazahozták Budapestre, a magyar orvosok úgy próbálják gyógyítani, hogy lehetőleg minden nap küldenek hozzá valami kiváló embert, aki szórakoztatja és lehetőleg kusziggerálja belőle azt a fixa ideát, hogy őt nem a legtisztább becsületesség ezerte minden szándékában. A napokban meglátogatta Herczeg Ferenc, a kitűnő magyar író is.

Ugyancsak a napokban látogatott el hozzá Förster Aurél, aki anekdotákat mesélt neki és évek óta először nevezett Hegedüs Loránt. Tegnap Teleszky János volt pénzügyminiszter vizitelt nála és komoly érvekkel igyekezett őt meggyőzni afelől, hogy Hegedüs Lorántot az egész magyar közvélemény a legintaktabb férfiak isméri. Ma pedig maga gróf Bethlen István miniszterelnök látogatta meg a beteget Váci-útcái lakásán. A kormányelnök látogatása után a következőket mondotta el Hegedüs Lorántról szerzett impresszióiról:

— Az volt a benyomásom, mietha Széchenyi István gróf dob lings betegágya mellett ültem volna. Magyarországnak ez a legnagyobb elméje és karaktere sem

volt örült; ugyanezek a lelki depressziók kerítették őt hatalmukba, mint szegény Hegedüst, aki nagy puritánságában három év óta vádolja önmagát igazságtalannul egy soha meg nem történt bűn elkövetésével. Megmondtam neki, hogy én, aki legközelebb álltam hozzá, korrekt és makulátlan embernek tartom és hogy az egész ország annak tartja. Meg is vagyok győződve róla, hogy ez a szörnyű, belső láz le fog csillapodni és hogy a magyar közélet vissza fogja kapni Hegedüs Lorántot.

Kezelő-orvosai Hegedüs állapotát az utóbbi időkben lényegesen jobbnak találják. Most már okosan és logikusan beszél el mindent, sőt még tréfál is néha. Olyan józanul ítélt meg minden aktuális kérdést, hogy teljes győgyulását már a legrövidebb időn belül valószínűnek tartják.

A kereskedelem hiénai.

Akik hitelt vásárolnak és készpénzért eladnak. — A közvetítő kereskedelem kinövésai.

(Saját tudósítónktól.) A ma kereskedelmi életében kifejlődött egészségtelen állapotok az ország egész közgazdaságára súlyos teherként nehezdednek. A pénzügyi krízis mindent megfojtással fenyegető halálos ölelése napról-napra újabb s mind meglepőbb kereskedői „trükköket” teremt, melyek közül itt elmondunk egyet a sok közül, mely egyúttal szomorúan illusztrálja azt a lehetetlen helyzetet, melyben kereskedelmünk tetped.

Ma már köztudomású tény a fűszerkereskedők között, hogy az egyik kisebb zsánerű nagykereskedő, aki maga is a nagykereskedőtől vásárol, olcsóbban adja el készpénzűzés ellenében az árut a kiskereskedőnek, mint ahogyan a kiskereskedő kapja a

TARCA

A Megdicsőült Lélek.

Írta: Farkas Frigyes.

Mielőtt megkezdte örök vándorlását, — a Megdicsőült Lélek még egyszer visszanezett a szobába. Egy pillantást vetett arra a véres vacakra, amelyek lomposan, összegyűrve terültek el a szőnyegen, — amelyeket egy órával ez előtt még Kovács Péter számfejtési fogalmazónak neveztek. Csak egy pillanatra nézett vissza egykori önmagára. Tovább nem érdekelte.

Azután belelendült a Végtelenségbe. Könnyűnek, vidámnak érezte magát test nélkül, problémák nélkül. Most látta csak, hogy a problémák a testhez — egykori testéhez — tartoztak. Most már elmúltak.

A Megdicsőült Léleknek tetszett az új helyzet. Elhatározta, hogy most már nem siet, hanem bevárja a komédia folytatását. Várt és ügyelt, hogy mi történik tovább.

Mari, a kis mindenés, sikoltott. Megijedt a durranástól. Azután sírni kezdett és sajnálta a szobaurat, aki mindig szépen beszélt vele. A Megdicsőült Lélek sajnálta, hogy elsején elfelejtett neki borraivalót adni.

A háziasszonya szintén megrémült és sopánkodott. Sírni is igyekezett. Mégis, a szomszédok előtt mutatni kell, hogy sajnálja... A Megdicsőült Lélek azonban jól látta, hogy belül az asszony szidja és szemrehányásokat tesz a haltnak, mert összevázta a szőnyeget. A szobát is nehezebb lesz most kiadni. Igaza van, ezt az ügyet másutt is elintézhette volna.

A kollégái megilletődötten verték tudomásul az eseményt és természetesen készültek a gyászparádára. Koszorút is vettek — hiteltbe. Csak most jutott észébe, hogy rosszkor csinálta, — hónap végén, de azért a kollégák nem haragudtak rá. Imponált nekik, hogy hivatalúruk ilyen elegánsan távozott. Érdekesnek érezték önmagukat is és fontoskodó gyászt öltöttek arcukra. A fogalmazó-helyettes pedig belül örült, hogy most avanszáki fog. Az államtitkár kijelentette, hogy mindig uríembernek ismerte. Pedig egy nap pal előbb összeszidta, — és önmagában erős lelkifurdalást érzett, hogy talán azért...

Mások is találgatták az okát. Miért? A kollégák szeretettel emlegettek, a háziasszonya a szomszédoknak anyagi zavarokról mesélt, a kövér bankár pedig mardo só önvádat érzett, mert éppen aznap megtagadta a váltókölcsonit.

Másnapra a találgatások le-

gendakörre növekedtek. Addigra az egész város értesült az öngyilkosságról és mindenki tudott valamit, — éppen azért, mert senki sem tudott semmit. A legendák középpontjába a márványarcú asszony került, akivel legutóbb több szőr együtt látták.

A Megdicsőült Lélek sajnálta az asszonyt. Fájt neki, hogy hárbe hozta, — de most már nem lehet rajta segíteni. Látta, hogy az emberek elítélték, mert egyetlen volt hozzá, — de elítélték volna akkor is, ha kegyetlen részesíti. Az emberek mindig itélkeznek.

Az asszonyt egy barátja értesítette kíméletesen a történetéről és a legendákról.

A márványarc egy árnyalattal fehérebb lett. Az asszony is elhitte a legendákat és rémlátásai támadtak. Eddig észre sem vette a fiát, — csak most kezdett rá emlékezni, hogy az milyen kitarító ragaszkodással forgolódott mindig körülötte. Kezdett visszaemlékezni egyes eldudogott szavakra, amelyeknek akkor nem tulajdonított jelentőséget. Tegnap is beszélt vele és bucsuzásnál különös hévvel csókolt neki kezét. Akkor ezt sem vette észre, — most pedig égeti a kezét a csók helye és hideg fut végig rajta. A halott csókja.

Láza van...

Két napig nem ment ki az uc-

cára. Félt az emberek tekintetétől. Azt hitte, mindenki csak erről beszél, róla beszél. Gyűlkösnak tudta magát. Lehevert a pamlagra és olvasott egész napon keresztül. Egymásután vette elő a könyveket és egymásután dobta el. Nem tudta, mit olvas. Zongorázni kezdett, de gúkezert fogott. Eszébe jutott, hogy gyászban nem illik zongorázni, — neki pedig gyásza van.

Természetes, meg kell gyászolnia a fiút. Az ő halottja.

El kell mennie a temetésre. Egész délelőtt töprengett azon, hogy elmenjen-e. Ha nem megy el, az emberek biztosan azt fogják mondani, hogy félt a temetésről. Ha elmegy? Akkor is mondanak valamit.

— Mindegy, — tehát el fog menni.

A Megdicsőült Lélek szánakozással nézte az asszony vergődését és nem érzett elégtételt. Pedig ő is vergődött valamikor az asszony miatt.

Ebéd után az asszony készülni kezdett a temetésre. A barátja, aki ismerte a titkát, segített neki. Félgyászt vett magára, fekete kosztümöt és a kis fekete kalapot, látyol nélkül. Még úgy sem volt rajta egyik sem. A barátja megállapította, hogy nagyon jól áll rajta és a sápadt arca is szépen érvényesül. Puderre

nagykereskedőtől s ahogyan ő, a közvetítő nagykereskedő kapja.

Megállapítottuk, hogy a füszeres 25 lejért veszi az árut a nagy kereskedőtől készpénzért, a közvetítőtől pedig 24.50-ért kapja, akinek a nagykereskedő 24.57-ért adja el hitelre. A tény tehát az, hogy a közvetítő adós marad a nagykereskedőnek s ő ezt a hiteltbe vásárolt árut készpénzért adja tovább olcsóbban, mint ahogy ő vásárolta. Az ilyen eset ma nagyon gyakori. A közvetítő ugyanis az áruért kapott készpénzt magas kamattal kölcsön adja, úgy, hogy busásan behozza azt a differenciát, melylyel olcsóbban adja az árut. Ezek végtelenül egészségtelen állapotok, melyek közgazdasági életünk teljes leromlásához fognak vezetni. Feltétlenül itt az ideje a cselekvésnek és elsősorban a nagykereskedő kötelessége az ilyen közvetítőket a hitelt megvonni.

Oroszország urálja a Fekete-tengert.

(Bucuresti, november 26.) Az Univerzális mai száma vezércikkben foglalkozik a Fekete-tengeri katonai helyzettel, amely Oroszországnak Franciaország által történt elismerése következtében és a Wrangel-hadsereg flottájának visszaadása folytán jelentékeny gondot okoz Romániának. A Wrangel-hadsereg flottája áll egy óriási csatahajóból, egy páncélosból, öt nagy torpedóuzóból, öt tengeralattjáróból és hat hidroplánból. Ezzel a hajóparkkal Oroszország megsemmisítő fölénybe jut a Fekete tengeren és fenyegeti a tengerszorosokra vonatkozó szerződést, amelyet annak idején nem ismert el. A lap konstatálja, hogy a Fekete tengeri orosz haderő erősebb, mint Románia, Görögország s Törökország hajóhada együttvéve, de egyúttal reményét fejezi ki, hogy a szovjetnek Franciaország részéről történt elismerése nem veszélyezteti a szövetségesek érdekeit.

sincs szükség, de egy kis noir a szem alatt nem árt.

Elfogultan ment a temetésre. Reinegett. A barátja támogatta. A koporsó mellett érezte, hogy a gyászgyülekezet összesug és mindenki őt nézi. Eleinte zavarban volt, de hamarosan természetesen talált mindent: a temetést, a gyászt és azt is, hogy a halotttól mindenki megfedlekedett és mindenki csak vele foglalkozik. Érezte, hogy érdekessé vált, hogy — ami eddig nem sikerült — központjába került az érdeklődésnek. Divatba jött. Fontosnak érezte magát, — a legfontosabbnak, a kiért meghalnak. Azután észbe jutott, hogy sírni is illenek. A circumdederumnál sikerült is könnyeznie.

A gyászmenetben az első koszába ültették, — az államtitkár mellé. Ez tapintatosan beszélt az elhunytól és kijelentette, hogy most már megérti...

Az asszony pedig rájött arra, hogy így van rendjén. Az eddigi nyárspolgáriasság volt tévedés, mert érie meg szoktak halni. Elhatározta, hogy egy hónapig viseli a félgaszt — és az államtitkár fekete csikós pongyolában fogja fogadni.

A Megdicsőült Lélek pedig eléledve vágott neki a végtelen ségnek...

Véres választói harcok Németországban

A kommunisták agyonlőttek egy rendőrtisztet.

(Berlin, november 26.) Egész Németországban nagy lelkesültséggel indult meg a választási kampány. Mindenütt választói gyűléseket tartanak és a megválasztott gyűlések közül nem egy vérfeltöltött. Egy berlini választói gyűlésen a kommunisták viharosan tüntettek, mire a rendőrség fel akarta oszlatni a gyűlést. A rendőrök a kommunistákkal összeütköztek, akik egy rendőrtisztet agyonlőttek és több rendőrt megsebesítettek. A kommunisták

közül is többen megsebesültek. Lübeckben és Hamburgban is véres verekedésekkel végződtek a mai választói gyűlések. A pártok már teljesen elkészültek listáikkal miután egy hét múlva törőnnek meg a választások. A birodalmi gyűlés megválasztásában 25 párt vesz részt. Közülük 8 jelentékeny nagyobb párt, a többiek pedig kisebb érdekcsoportok. A német nemzetiek választási listájának vezetői Hergt, az ifjabb Bismarck herceg és Tirpitz admirális.

Püspököt kap Arad.

Átcsoportosítják a csanádi és váradai egyházmegyéket. Az újonnan alakítandó magyar püspökség élére Monay Ferenc dr. rendfőnök került kombinációba.

(Saját tudósítónktól.) Hatalmas feltűnést és főként nagy megelégedést keltett a Közlöny mai cikke, amely biztos forrásból közli, hogy Arad a közeljövőben püspökvárossá lép elő. Az a tény, hogy erre az új püspöki állásra dr. Monay Ferenc minorita rendfőnököt szemelték ki a Vatikánban, ezúttal szinte önmagától értetődő dolog, mert a jelen viszonyok között Rómában tekintettel kell lenni arra is, hogy egy-egy ilyen magas állásra, még akkor is, ha ez az állás csak méltóság, mindenképpen közbecsülésnek örvendő papot ültessenek.

Információnk ma még kibővült és lassankint kezd kialakulni a helyzet tisztá képe, hogy tulajdonképpen politikai kérdések is szükségessé teszik, hogy Arad püspökvárossá lépjen elő. Ugyanis az impériumváltozás új helyzetet teremtett az egyházmegyékben is. A váradai egyházmegye, amely a régi Magyarországnak egyik legnagyobb egyházmegyéje volt, összezsugorodott, a püspök hatásköre alá csak néhány város és község tartozik, a csanádi egyházmegyét viszont nem érintette olyan súlyosan a trianoni békekötés, mert területének nagyrészt megtarthatta. Erdély katolikus köreiből éppen ezért már régebben mozgalom indult meg, hogy a váradai és a csanádi egyházmegyéket újra csoportosítsák át és az újonnan alakítandó két egyházmegyét nyelvi szempontokra való tekintettel formálják át. És pedig úgy, hogy az új temesvári püspökség kimondottan német katolikus püspökség legyen, amelyhez a bánáti német helységek tartoznának, míg Arad és Aradmegye a váradai püspökséghez csatoltatnák. Ilyen átcsoportosítás után a váradai egyházmegye tetemesen kibővülne és a bánáti püspökség elvesztené egyes jellegét és kimondottan német egyházmegye lenne. Természetes, hogy egy ilyen átcsoportosításban jelentős szerep jutna Aradnak, mint nagy katolikus centrumnak és ilyen körülmények között teljesen érthető és indokolt, hogy Arad katolikus hitéletének egyházi vezető egységiségei komoly számításba jöjjenek. Ebben az esetben aztán a Monay Ferencre eső választás már több pusztá kombinációnál és így is alakulhatnak a dolgok, — informátorunk szerint — hogy az új aradi egyházi mé-

ltőség nem címzetes, hanem valószínűsleges lesz.

Annyi tény ugyanis, hogy a Vatikánban erősen foglalkoznak az erdélyi határmenti katolikus egyházmegyék helyzetével s már kialakult az a nézet, hogy a mai állapotot meg kell változtatni az új viszonyokhoz mérten. Ugy lehet, hogy rövidesen megtörténnek a megfelelő intézkedések a nyugati határ mentén elterülő két katolikus püspökség átcsoportosítására s a megbízható információink ebbe az átcsoportosításba kapcsolja be azt a kombinációt, hogy az újonnan alakuló magyar egyházmegye élére Monay Ferenc dr. aradi minorita rendfőnök kerül.

Új vádak

a zsigmondházi hentes ellen. Codrean egyezkedni próbál hitelezőivel.

(Saját tudósítónktól.) Mai számunkban megírtuk Codrean Simon zsigmondházi hentes viselt dolgait, amelyekkel több zsigmondházi és ujaradi gazdálkodót nagyobb összegekkel megkárosított. Cikkünkre, amely általános feltűnést keltett, ma a következő levelet kaptuk:

Igen tisztelt Szerkesztő Ur! B. lapjuk mai számában a szélhámos hentesről szóló cikkükre bejelentem, hogy Codrean nekem is tartozik 1900 lejjel, amelynek megfizetését 1—2 héten belül ígérte, de azóta két hónap telt el és tartozását meg se kísérelte rendezni. A tartozása marha és borju átvétele folytán keletkezett, amelyeket ő járlat nélkül szabálytalanul vágott le. Moldován Trajáné.

A Közlöny munkatársa ma Zsigmondháza több ottani lakost keresett fel és érdekes információkat nyert Codreanra vonatkozólag. Elmondták, hogy a hentesel együtt lakott nagynénje, egy idős asszony, aki többször mesélte szomszédjainak, hogy 40.000 lejt adott kölcsön a hentesnek üzleti célokra. Abból ő csak 10.000 lejt tudott visszakapni, a többivel neki is adós maradt Codreán. Kiderült az is, hogy Codreán szerződést kötött Eisele ujaradi hentesmesterrel, akinek jótalanul eladta a Gottlieb tulajdonát képező berendezést. A szerződésben elismerte, hogy nem volt jogában eladni a berendezést és az érte kapott pénz visszafizetésére kö-

telezte magát. Azonnal is is fizetett 5000 lejt és a további részletfizetésre kötelezte magát. Codrean különben ma megjelent Zsigmondháza, ahol azt vitatta, hogy csak összesen harmincezer lej tartozása van, amelyet polgári per útján követelhetnek csak tőle. Codreán zsigmondházi tartózkodása különben arra irányul, hogy hitelezőivel békés uton megegyezést hozzon létre.

HOGYALL A LEJ?

1924. nov. hó 26.-án 100 lejért adták: Nálunk:

2.66 svájci frankot,
9.10 francia frankot,
38.500 belföldi magyar koronát,
36.500 osztrák koronát.

Zürichben 2.70 frankot
Parisban 9.90 frankot
Newyorkban 52 centet
Bulapesten 38900 koronát

Aki az állam pénzét kosztba adta.

Öt évi feyházra ítélték a cluj pénzügyigazgatóság sikkasztó főszíviselőjét.

(Cluj-Kolozsvár, november 26.) Ma fejezték be nagy érdeklődés mellett az országzserte ismert Danilescu ügy főtárgyalását. Mire annak idején részletesen ismertettük, Danilescu cluj pénzügyi főtisztviselő az állam pénztárából milliókat kölcsönzött ki különböző kereskedőknek. Egy revízió felfedte üzemeit s letartóztatták. Elsősorban Gritta prefektust hallgatták ki, aki elmondotta, hogy hogyan fedezte fel a sikkasztást és részletesen ismertette a bíróság előtt a nyomozás lefolyását. A kihallgatások teljesen tisztázták Lusztig dr. ügyvédet, aki a kölcsönöket közvetítette és Citromot. Kiderült, hogy az ügyvéd teljesen korrektül járt el. Lusztig ügyvéd társa elmondotta, hogy Danilescu kijelentette, hogy a pénzt egy gazdag rokonától örökölte és éppen úgy kezelték ezt a pénzt, mint bármilyen más féltől kapott pénzt. Több tanu kihallgatása után Constantinescu ügyész vádbeszédet mondott. Hangsúlyozta, hogy Danilescu nem azzal a céllal vette magához a kincstár pénzét, hogy visszaadja, amit igazol az a körülmény is, hogy hosszú lejáratu kölcsönöket is adott. Tehát sikkasztás címén kéri elítélni öt évi feyházra. Kijelentette, hogy még ez a büntetés is kevés egy olyan tisztviselőnek, aki az államot milliókkal akarta megkárosítani. A többi vádlott megfelelő büntetését is kéri, mert lehetetlen, hogy ne tudták volna a pénz forrását. A bíróság több napi tárgyalás után ma délelőtt hozta meg az ítéletet. Danilescu Alexát öt évi feyházra, öt évi hivatalvesztésre és politikai jogainak megfosztására ítélté, dr. Lusztigot, Citromot és a többi vádlottakat felmentette, mert nem látták bebiztosítva a bűnrészesség vádját. Az ügyész a felmentések miatt felebezett.

— Készül az új nyugdíjtörvény. Bucurestiből jelentik: Az új nyugdíjtörvény január hónapban kerül tárgyalásra a CFR, illeték szabályzatával együttesen.

SZÍNHÁZI MŰVELSÉG

Az aradi színház heti műsora.
Csütörtök: Fél 9-kor: Cigánybaró, operette; 11 órakor: Tyukketrec, bohózat. (Csak felnőtteknek.) Pénteken: Nagyhercegnő és pincér. Bemutató előadás. Szombat d. u. 4 órakor: Troubadour, opera. Este: román előadás. Vasárnap délután fél 3 órakor: Cigánybaró, operette; fél 6 órakor: Arvácska, operette. Este román előadás. Hétfőn: Nagy kabaré, az összes elsőrendű tagok bucsufelléptével és Mit jársz meztelenül? bohózat. Kedden: Ártatlan Zsuzsi, operette. Lengyel Irén bucsuestje. Szerdán: Kis muszkák, vigjáték-bemutató. Fekete Mihály felléptével. Csütörtökön: Kis muszkák, vigjáték. Fekete Mihály felléptével. Bucsúelőadás.

Toto, Baloh Böske bucsuja az aradi színházban. Egyik legjobb szerepében bucsuzott a népszerű szubrett az aradi közönségtől. A színház zsúfolásig megtelt és a közönség hatalmas tapsviharral honorálta kedvencének nagyszerű játékát és táncait. Különösen a második felvonásbeli kabaréban aratott nagy sikert. A kabaré jelenet nagyszerűen összeállított műsorával kellemes meglepetés volt. Misoga stepp-tánca, Varjas tánca, Szücs Laci mūdalai és Auer Kató éneke általában és nagy sikert aratott. Szücs Laci ma bebizonyította, hogy nemcsak nagyszerű komédián, hanem ügyesen táncol is. Összinté és megérdemelt sikere volt. A sikerben osztozott Misoga László, Kassay, Alice szerepében Bakó Eszti közepes műkedvelő benyomását keltette. A többi szereplő is igyekezett beilleszkedni a jó előadás keretébe. (m. r.)

Operette-bemutató Zombolyán. Jelentettük már, hogy Tibor Dezső előadásra megszerezte Bugét Jenő és Győri Emil pompás operettjét: „Miss Mary“-t, mely a múlt év nyarán Timisoarán aratott nagy sikert Somogyi Emmivel, Ekecs Ferencel, Szakács Árpáddal, Botos Blankával és Sz. Katona Emmivel a főbb szerepekben. Tibor társulata már megkezdte a próbákat s a legnagyobb ambícióval készül a bemutatóra, mely valószínűleg december első felében lesz.

Mütermüller növendékek hangversenye december 7-én fél 5 órakor Aradon, a Kulturpalotában. Jegyek Scherhánznál Aradon.

Az „Aviva“ művészestje. Morris Rocenfeld, a világhírű amerikai proletárvillanó, akinek csodaszép verseit, melyek mind-mind az ő nagyszerű akkordjai a zsidó nép sorsának, szenvedéseinek, már minden kultúrnyelven lefordították, kerül az „Aviva“ művészestjén interpretálásra. A világirodalom gyöngyei a Morris Rocenfeld versek, melyek ott születtek a világ legnagyobb ghettoja, New York egy kis szabóműhelyében, ahol naphosszat görnyedt munkája felett a mester és hallgatta a gépek egyforma, gyilkos zakatolását. Az aradi zsidóság, mely eddig talán elmaradt önmagától és a szent nemzeti megújulás erdélyi tempójától, ezen az estén ilyen belekapcsolódik legalább három órára abba a nagyszerű erőből, egészségtől duzzadó áramlatba, melyet a zsidónép nagy vezére, az új Mózes: Theodor Herzl megindított. Ezen az estén kell meglátnia az aradi zsidóknak, hogy mit jelent a zsidó irodalom, mit jelent a zsidó művészet és mily nagyszerű az: minden gyötrelmen át is zsidónak lenni. Az „Aviva“ művészestjét f. hó 30.-án este fél kilenckor tartja, az aradi Kulturpalotában a minden zsidónak, aki közössé-

„Honvág” fogta el a leghíresebb magyar színészt

Kiss Ferenc felbontotta az Unió színháztröszttel kötött szerződését és visszatért a budapesti Nemzeti Színházhoz.

(Budapest, november 26.) Igen nagy feltűnést keltett annak idején Kiss Ferencnek, a ma legdivatosabb magyar színésznek a Nemzeti Színházzal szemben történt szerződésbontása. Kiss Ferencet még három esztendőre kötötte volna le a Nemzethez szerződése, azonban tekintettel az Unió színházi tröszt által felajánlott 10.000 dollár évi fizetésre és a különböző ajánlatokra, megvált a Nemzettől és aláírta szerződését az Unióhoz. Az Uniónál először Kálmán Imre új operettjében, a „Marica grófnő“-ben debütált, de ez a szerep nem hozta meg számára a várt sikert. Ez annyira elkedvetlenítette Kiss Ferencet, hogy felkereste Faludi Jenőt az Unió vezérigazgatóját s közölte vele: hogy honvág fogta el a Nemzeti után, és meg akar válni az Uniótól. Kiss Ferenc önként felajánlotta, hogy visszafizeti az Uniónak mindazokat az

összegeket, amelyeket részben ajándék, részben előlegképpen kapott. Faludi Jenő vezérigazgató csak annak a kikötésével teljesítette Kiss Ferenc szerződésbontási kérelmét, ha a Marica grófnő száz előadásán eljátsza a szerepét. Jenuár 25.-én lesz a Marica századik előadása, így tehát addig még a Király színházban lép fel Kiss Ferenc. A Nemzeti Színház súlyos művészi veszteségei után, a Nemzeti színházvezetősége örömmel vette tudomásul Kiss Ferenc szándékát, amelyet közölt a kultuszminiszteriummal. A vissza szerződésnek azonban bizonyára formai feltételei lesznek, a melyek elégtételt fognak szolgáltatni a Nemzeti Színháznak. Kiss Ferenc a Nemzetiben először két magyar darab vezérigazgatóban lép föl ismét február elseje után. Az egyik Harsányi Zoltán—Paulini Béla „Hári János“-a, a másik Biró Lajos „Juss“ című parasztvígjátéka.

Menyasszonyvásár...

Aki uccára kergelle jövődöblijét — hogy pénzt keressen.

(Bécs, nov. 26.) Néhány hetei ezelőtt Bécs egyik forgalmas utcáján az erkölcsrendészeti osztály egyik tisztviselője igazolásra szólított fel egy fiatal leányt, aki gyanúsán viselkedett. A leány elmondta, hogy tizenhét esztendő, G. Juliának hívják és hogy barátnője egy Fleischer Egon nevű fiatalembernek, aki a Déllvas-ut hivatalnok a aki arra kényszerítette, hogy kössön az úcrán az urakkal ismeretséget. Ő eleinte tiltakozott ez ellen, de végre is engedett barátja fenyegetésének. A leány vallomása alapján Fleischer Egont vád alá helyezték. Tegnap volt ügyében a tárgyalás.

A vádlott elmondta, hogy a villamoson ismerkedett meg a leánnyal, aki nagyon megtetszett neki és nemsokára intim viszony fejlődött ki köztük. Azt a lehátározottabban tagadta, hogy az uccára küldte pénzt keresni, azt azonban beismeri, hogy egy ízben

kétszáz ezer koronát, egyszer egy gyűrűt, egy más alkalommal pedig ajándékképpen fehérneműt kapott tőle.

Utána a leányt hallgatták ki, aki azt mondta, hogy a vádlott házaságot ígért neki és menyasszonyának tartotta. Ő mindaddig, a míg meg nem ismerkedett vele, tisztességes leány volt, a fiu vitte rossz utra. Az ismeretség után néhány nappal elmondotta F.-nek, hogy egy ur, aki egy moziban mellette ült, fél millió koronát kért neki, ha vacsorára vendége lesz egy szeparéban, amit ő azonban felháborodva utasított vissza. — Fleischer erre azt mondta neki, hogy rosszul cselekedett, s ha még egyszer ilyen ajánlatot tesz neki valaki, ne legyen olyan buta, hogy visszautasítsa. Fleischer ezután annyira terrorizálta, hogy végre ugyszólván a rabszolganője lett és az uccára ment pénzt keresni. Amíg ő kereset után járkált, Fleischer valamelyik közeli kávéházban, vagy parkban várta és rögtön elvette tőle a pénzt. — Krammer egyesbíró a vádlottat egy heti szigorított fogságra ítélte.

gel érez és közösséget vállal Mózes, Maimonides, Halevy, Disraeli, Herzl és Einstein nemzetével, ott kell lennie ezen az estélyen, hogy demonstrálja önmagának és a világnak, hogy él és élni akar. Az „Aviva“ művészestjére a jegyek még igen korlátozott számban kaphatók a Sándor (Kelet) hírlapirodában. Az estély szereplői közül Auer Katót, Bing Jánost és Róna Dezsőt dr. Szelle Károly kíséri zongorán.

Neves modern festők aradi tálalata. Értékes és érdekes művészi esemény lesz Aradnak. Periótt-Csaba Vilmos, az európai viszonylatokban is nagy magyar festőművész, akinek munkái a pesti Szépművészeti Múzeumban és több külföldi muzeumokban függnek, kiállítás rendez Aradon. A mester az elmúlt nyarat Nagybányán töltötte és egy produktív nyár munkásságát mutatja be most Arad méltó közönségének. Vele együtt álltanak ki Kmetty Gyula, a

jónevű pesti festőművész és Gráber Margit, az ugyancsak rendkívül tehetséges képzőművész. A kiállítás szombaton nyílik meg a „Salon Artistique“-ban és egy hétig tart.

Balla Frigyes kiállítása az aradi Kulturpalotában nyitva naponta d. e. 10—1, d. u. 4—8 óráig. A képsorolás december hó 2-án d. u. 6 órakor lesz a kiállítás helyiségében.

Ami Talmányi művészete

egészen egyedülállóvá és különlegessé teszi, az a férfias erő. Gerinces erő, hatalmas energia minden elpuhultság, hamis szentimentalizmus nélkül. Bach és a régi mesterek briliáns futatai és fignációi nála nem puhulnak el puha selvem csipkékké, hanem ugyanamint kell, — mint egy nagyszerű gót dóm márványba vésett cirádái s a modern művek passzázsei is nemes fém ragyogó filigránka, vagy mint egy acélmetszet finom vonalabattak

Az aradi színházi iroda hírel.
A színházpróza személyzete ma, csütörtökön este 11 órai kezdettel Tristan Bernardnak a Tyukketrec című bohózatát hozza színre. A darabban Leonardot Fekete Mihály színházvezető játssza. Fellépnek kivüle még Fekete Irén, Harmath Jolán, Mészáros Béla, Kassay és Szabadkay. Az előadást csak felnőttek nézhetik. — Jókai—Strausz kiváló operettjét, a Cigánybarót eleveníti fel ma este a színház. A fő női szerepet Auer Kató énekl, Barinkay Békefi Lajos lesz, Arzenát Zilahy Irén játssza. — A legszellemesebb francia vígjátékok egyikét, Albert Savoir Nagyhercegnő és a pincér című darabját hozza pénteken színre az aradi színházpróza. Fellépnek benne Fekete Irén, Darvas, Mészáros Béla, Sorr Jenő, Kassay, Szabó Gyula, Szabadkay és Bereng. — Szombaton délután 4 órakor a Troubadour operát a színház kedvezményes helvárakkal, teljesen új betanulás mellett, Auer Katóval, Békefi Irén és Aranyval. Este román előadás lesz. — A színházpróza primadonnájának, Lengyel Irénnek, kedden este az Ártatlan Zsuzsi operette keretében lesz a bucsuestje. — Hétfőn nagy kabaré-est keretében egy-egy számmal külön-külön bucsuznak a társulat vezető-tagjai, ebben az érdekes és nagyszabású bucsuestben részt vesz F. Sugár Teri, Fekete Mihály, Auer Kató, Fekete Irén, Zilahy Irén, Bakó Eszti, Szücs Laci, Misoga, Békefi, Szabadkay, Darvas, Rudas és Szabó Gyula.

„Ne korbácsoljatok!”

Egy bécsi urinó titokzatos esete.

(Bécs, nov. 26.) Tegnap este a Burg-tér közelében eszméletlenül állapotban egy uriasan öltözött nőt találtak az ucca kövezetén. A rendőrök bevitték a Burg udvarára, de mert állapota súlyosnak látszott, nyomban a kórházba szállították. Az átszállítás közben a nő egyszerre vonaglani kezdett, majd ütötte, verte magát, hisztériásan kiáltozott, amiből csak ez a két érthető szó hangzott ki:

— Ne korbácsoljatok!... Ne korbácsoljatok!

Leszaggatta magáról a ruhát, amely rongyokban lógott róla, a mire a kórházba értek. Ott megmozdították, de csak egy levelet találtak nála, amely Grete aláírással végződött. A levélben a Grete nevezetű nő öngyilkossági szándékáról tesz említést. A kórház vezetője Singer professzor azonnal megvizsgálta és megállapította, hogy súlyos markózsiból előállott mérgezésről van szó. Személyazonosságát nem tudták megállapítani.

Ma délelőtt tért magához. Ekkor már teljesen nyugodt volt, de a nevét semmi körülmények közt sem akarta megmondani. Annvit elárult, hogy egy borzalmas élmény hatása alatt került eszméletlenül állapotba. De hogy mi volt ez a borzalmas élmény, arról minden felvilágosítást megtagadott. Azt kívánta, hogy a lakására szállítsák. A rendőrségen valószínűnek tartják, hogy a szerencsétlen asszony szadista kokainszivók társaságába került, ahol először ekorbácsolták, aztán megkorbácsolták, majd eszméletlenül állapotban kitétek az uccára.

HIREK

Kokain-őrület.

Tavaly csak Bécsben vált divattá a kokain-szivás, ezidén már Prágában, Budapesten, sőt szórva nyosan Erdélyben is feltűnt a „fehér rém”, amely szörnyű pusztításokat végez. — Érdekes, hogy a kokainizmus terjedése világjelenség. Londonból is érkeznek jelentések arról, hogy kokain-csempészeket fogott el a rendőrség. Berlinben a Schatzpolizei rendszeres nyilvántartást vezet az ópium, kokain és moriumbarlangokról, legújabbán pedig a Párisban megjelenő „Comœdia” című színházi lap indított és harcot a párisi kokain-őrület ellen. A lap sorra leplezte azokat a kocsmákat és bűnbarlangokat, ahol a bódítószerek párisi lávei gyülekeztek össze és megdöbbentő adatokat hozott nyilvánosságra arról, hogy különösen a francia fiatalság körében milyen arányokban pusztítanak a mérgek élvezete következtében fellépő különböző betegségek. A „Comœdia” éles állásfoglalása értetű feltűnést keltett francia hivatalos körökben is. Különböző társadalmi és erkölcsi testületek csatlakozásukat jelentették be a lapnak a bódítószerek ellen indított harcához. A francia kormány éles intézkedéseket akar tenni a rettenetes állapot megállítására.

— Ferdinánd király a Bánáthban. Ferdinánd király a közeli napokban gróf Karácsonyi temesmegyei földbirtokos meghívására a Bánáthba érkezik, hogy több vadászaton vegyen részt.

— Georgescu prefektus ismét hivatalában. Georgescu János aradi prefektus több napi tartózkodás után ma visszaérkezett Bucarestből és ismét átvette hivatalát.

— Bucaresti veszedelemben. Bucarestből jelentik: A főváros tanácsát aggodalom tölti el a hirtelen megindult hóolvadás következtében beállott katasztrófális helyzet miatt, amelyet fokoz a csatornák elhanyagolt állapota. A tanács egyelőre elrendelte a csatornahálózat sürgős rendbehozatalát és a tüzoltóság állandó készenlétébe helyezését, a mentési munkálatok elvégzése miatt.

— A temesmegyei jegyzők elnöke. A temesmegyei jegyzők egyesülete ma közgyűlést tartott. Elnöknek egyhangulag Petrovici György hidegkúti jegyzőt választották meg.

— Az aradi prefektus új fogadónapjai. Az aradi prefektura közli, hogy Georgescu prefektus máiól kezdve feleket csak minden kedden, csütörtökön s pénteken fogad délelőtt 11—12-ig. Más időpontban a prefektus nem áll magánülök rendelkezésére.

— Anglia a leszerelésről. Londonból táviratozzák: Chamberlain külügyminiszter kijelentette, hogy a Népszövetség római tanácsülésén fogja kifejtteni a genfi leszerelési jegyzőkönyvre vonatkozó angol álláspontot.

— Minden francia könyv kapható Levegőnél Csal.

Nathuzius tábornok visszantastotta a kezvelet

Párisból táviratozzák: Nicolas ügyvéd, Nathuzius német tábornok védelmére ma ideérkezett és a német újságíróknak, akik őt felke-resték, kijelentette, hogy Nathuzius a kezveletet visszantastotta. A

német tábornok ragaszkodik a pör teljes revíziójához. A francia hivatalos körök várják a hír megerősítését, mert ha az megfelel a valóságnak, akkor az ügyet igaz komplikálttá teszi.

„Saját kérelmére” — tudtan kívül.

Egy bucuresti lap a chisenewi törvényszék elnökévé nevezte ki Moldovan Silviust. — Az aradi törvényszék volt elnökének nyilatkozata.

(Saját tudósítónktól.) Az aradi törvényszék elnöki állás betöltése körül támadt bonyodalmak mindjobban szélesednek. Az igazságügyminiszter, — mint jelentettük — dr. Moldovan Silviust, a nyugalmába kiüldött aradi törvényszéki elnök helyébe Simionescu Constantin chisenewi törvényszéki elnököt nevezte ki, aki azonban írásban bejelentette a miniszternek, hogy nem foglalta el az új hivatalát, hanem inkább lemond bírót állásáról. A chisenewi törvényszéki elnök áthelyezésének hatálytalansága érdekében a besszarabiai jogászvilág is mozgalmat indított és így minden valószínűség szerint, Simionescu meg is marad régi hivatalában és az igazságügyminiszter új elnököt nevez ki az aradi törvényszék élére. Az elnöki méltóságra naponként újabb nevek kerülnek kombinációba, úgy, hogy telleg az új elnök személyét még senki sem tudja. Az aradi törvényszék elnöki állása körül bizonytalanságha a váratlan megjelenés erejével csapott aztán le egy hír amelyet az Adeverul legutóbbi számában közölt. Az igazságügy-

miniszter — írja a lap — dr. Moldovan Silviust aradi törvényszéki elnököt „saját kérelmére” a chisenewi törvényszék elnökévé nevezte ki. A hihetetlennek hangzó hír dolgában a Közlöny munkatársa megkérdezte Moldovan Silviust dr.-t, aki a leghatározottabban megcáfolta az Adeverul híradását.

— Engem azért nyugdíjazott Marzescu miniszter — mondotta — mert a bírói törvény szerint, a hatvan éves életkört betöltött bírákat hivatalból nyugdíjazni kell. En sohasem kértem és nem is kérhettem eszerint Chisenewbe való áthelyezésemet. Az Adeverul híre valószínűleg onnan ered hogy az igazságügyminiszter az Aradra, helyembe kinevezett Simionescu elnököt saját kérelmére visszahelyezte Chisenewbe. Csúpan névcsere történhetett és így került az én nevem mint Chisenewbe helyezett törvényszéki elnök az Adeverulba. Kétségtelen az hogy Simionescu nem jön Aradra, azonban, hogy ki lesz az új elnök arról nincs tudomásom. Minden bizonnyal az igazságügyminiszter az új kinevezésnél figyelembe veszi az aradi jogászság kívánságát is.

— Iskolalátogatás az aradi róm. kath. főgimnáziumban. Evutian Sabin, timisoarai inspektor f. hó 25-én és 26-án ellenőrző látogatást végzett az aradi róm. kath. főgimnáziumban. Érdeklődött a tanítás menete és eredményei iránt, főleg az u. n. nemzeti tárgyakban: a román nyelvben, Románia földrajzában és történelmében. Több órától kijövet, legtehetősebb elismerését fejezte ki a tapasztaltak fölött. Megvizsgálta az adminisztrációt is s főleg tüzetes ellenőrzés alá az I. oszt. tanulók okmányait vette aából a szempontból, hogy nem vétette föl nem magyar nemzetiségű tanuló. E tekintetben t. i. nem a szülők szóbeli nyilatkozata számít, hanem az 1922. évben megejtett revízió dönt, mely a tanulók anyanyelvét megállapította s azt az elemi iskolai értesítő könyvecske „nemzetiség” rovatában feltüntette. Az is ellenőrzés tárgyát képezte, hogy más vallású tanuló nem iratkozott-e be a gimnázium I. osztályába. Evutian Sabin, mielőtt inspektorrá lett, tanár, majd a karánsebesi főgimnázium igazgatója volt, képzett pedagógus, akinek szakértelemmel végzett ellenőrzése, a tanítás módszerét illető talpraesett észrevételei s jóindulatu tanácsai csak jó hatással lehetnek arra az intézetre, amelyet meglátogat. Hogy az aradi kath. gimnáziumot minél gyakrabbi látogatásával tüntesse ki, az már csak azért is kívánatos az egész aradi magyarság szeméjéből, mert csak ily látogatások konstatálhatják s vihetik be a hivatalos köztudatba azt, hogy ez az inézet az állami intenciókkal párhuzamosan halad a maga uján.

— Könyvek félárban Kerpelnél

— Kinevezés. Gutu Athanáz, a timisoarai államrendőrség detektív-osztályának főnökét elsőosztályú kommisszár speciállá léptették elő. Megérdemelt előléptetése széles körökben váltott ki őszinte örömet.

— Az aradi sziguranca felhívása. Az aradi állambiztonsági hivatal idegeneket ellenőrző osztályánál a következők jelentkezzenek: Pozsgay István, Gregus Margit és Kenderesi Ferenc.

— Az aradi állomás betörői. Amint a Közlöny megírta, ezen a héten két betörést követtek el az aradi állomáson. Először az állomás áru raktárába hatoltak be, azonban, az éjjeli őr megakadályozta a raktár kifosztását és fegyverével az egyik betörőt megsebesítette, de nem sikerült elfogni, mert a sötét éjszakában eltűnt a vagonok között. A másik betörést Drecin Péter állomási pénzváltó üzletében követték el és a tettesek nagyobb értékű valutát loptak el. Az állomási rendőrség a legnagyobb eréllyel vezette be a nyomozást és ma délelőtt egy gyanúsítottat le is tartóztattak, akinél házkutatás alkalmával betörőszerszámokat találtak. A letartóztatott ember konokul tagad, azonban a rendőrségnek olyan adatok jutottak a birtokába, amelyeknek alapján rövid időn belül az elfogott ember bűntársai is az igazságszolgáltatás kezébe kerülnek.

— Tolvaj munkás. Eisenstädter szűcs-cég timisoarai vezetője feljelentést tett Ambrus György szűcsmunkás ellen, hogy több munkára kiadott bőrt eladott és a pénzt elmulasztta. A rendőrség Ambrus Györgyöt letartóztatásba helyezte.

— Kölcsön a kisiparosoknak. Bucarestből jelentik: A Creditul Industrial ma megkezdte a kisiparosoknak nyújtott hitel kiosztását.

— Betörés Aradon. Az éjszaka folyamán ismét betörés történt Aradon. Pera Nina Calea Radnei (Radnai-uton) lévő korcsmájába záróra után valaki behatolt és fessegetni kezdte a pénzes fiókot. A korcsma mögött lévő lakásban a tulajdonos figyelmes lett a zajra, felépett a korcsmába, mire a betörő a már felfeszített fiók tartalmának egy részét zsebre vágta és kirohant a helyiségből. A tulajdonos utánafutott, azonban nem tudta utolérni a betörőt, aki eltűnt az éjszakában. A betörésről ma délelőtt jelentést tettek a rendőrségen, ahol megindult a nyomozás.

Könyvudonságok —
10154 Sándornál Arad.

— Telmányi Emil december 2-ára tervezett egyetlen aradi hangversenye a művész egyéb elfoglaltsága miatt már november 28-án lesz megtartva. Jegyek Oláh Sándornál Aradon.

— Esperanto az esti tanfolyamon december 1-én kezdődik. Beiratkozni csütörtök este 8—9-ig, vasárnap d. e. 11—12 óra között Aradon, Str. Bratianu (Kazinczy-uccai polgári iskola 25. számú termében és a Bauer üzletben, Minorita-palota) lehet. Kurzusnapok hétfő és csütörtök este 8—9-ig.

— H. Sziklay Gizi Aradon, a Krispin-teremben lévő tánciskolájában december 3-án kezdők részére új táncolón kezdődik.

FIUNAK A FELE.

Mikszáth Kálmán
legszebb novellája
filmen ma az aradi

UBANIA-ban.

— Kellemetlen éjjeli látogató. Kellemetlen vendéget talált ma éjjel a lakásán Schneideri Lajos Timisoara, Furdó-ucca 1. szám alatti lakos. A moziból hazajövet, legnagyobb örömeletére egy fiatal betörő éppen ingóságainak összecsomagolásával volt elfoglalva. Az előhívott rendőr a fiatal betörőt előállította a második kerületi rendőrségen, ahonnan ma délelőtt átkísérték az ügyészségre.

— Betörés Mikalakan. Vakmerő betörés történt tegnap éjjel Mikalaka községben, ahol ismeretlen tettesek behatoltak Bláj János községbeli gazdálkodó házába és azt teljesen kifosztották. A kárt eddig még nem lehetett felbecsülni. A károsult feljelentésére a csendőrség megindította a nyomozást.

Az aradi
ERZSÉBET MOZGÓ

Sodoma és Gomora

Nov. 27. csütörtök I. rész.
Nov. 28. péntek II. rész.
Esti 8 órai kezdettel.

Köszönvénatra
még 1 napig csütörtök d. e. 8 órai kezdettel:

Sóhajok hidja

II—III. rész egyben. 6800

Ne járd le a lábaid hiába,
Hisz FARMODONT-ot kaphatsz
[minden patikába!]

Képes Armin meghalt.

Volt aradi igazgató tragikus elhunyt.

(Saját tudósítónktól.) Az aradiakat különösebben érintő szomorú híradás érkezett Makrótól: agyszélhüdben hirtelen meghalt Képes Armin, a makói kereskedelmi iskola igazgatója. Képes Armin, aki csak pár évvel ezelőtt költözött el végleg Aradról, életének javát Aradon töltötte és halála híre széles körökben osztaltam és igaz részvétet keltett. Az elhunyt egyike volt a legkiválóbb tanároknak és munkásságát felsőbb helyeken is mindenkor kellemes méltányolták. Az ő kezdeményezésére létesült Aradon a leány kereskedelmi iskola, amelynek igazgatója lett. A háború kitörésekor mint népfelkeltő-százados vonult be a szerb harcokra ment, ahol rövidesen fogásba esett. Hosszu, több esztendő hádfogság után tért vissza a háború befejezése előtt Aradra, ahol ismét elfoglalta régi állását. Néhány évvel ezelőtt valóságos hajszá indult meg ellene, amelynek következtében aztán megvált állásától és repatriáltatta magát. Átköltözött Magyarországra. Nagy népszerűsége jellemző adat, hogy eltávozása előtt tiszteket, barátai és volt tanítványai meleg ünneplésben részesítették. Budapesten először egy bankban vállalt állást, majd a közoktatásügyi miniszteriumba került, de produktív ereje és erős energiája nem bírta ki a bürokratikus munkát, mindenáron katedrara vágyott. A magyar kormány Makóra küldte, az ottani kereskedelmi iskola igazgatójának, ahol munkáját a leglelkismeretesebben töltötte be és rengeteg barátot és tisztelt szerzett. Az életerős és egészséges, mindössze negyvennyolc éves ember nem betegeskedett, halála hirtelen következett be agyvérzés következtében.

Képes Armin aradi tanársága és igazgatósága idején tevékeny részt vett a társadalmi életben is. A régi „Liliom” asztaltársaságnak, amelynek tudvalevőleg ismert és magasalkású urak is tagjai voltak, titkára volt és híresekként voltak szellemesen megírt jegyzékonyvelei. Képes Armin hirtelen halála mély részvétet keltett Aradon, az egykori aradi tanár barátai mély megdöbbenéssel fogadták a hírt, hogy az a meleg, csupaszív ember örökre eltávozott az életből.

Befejezéshez közeledik az Eskütt-pör.

Tömör Angela bevallotta, hogy egy (Budapest, november 26.) Az Eskütt-pör főtárgyalása a befejezéshez közeledik. A pör 14 vádpontja közül a mai tárgyaláson az utolsó kettőre került a sor. Az egyik az Amerikába kivándorolt Zákány, volt nemzetgyűlési képviselő lószállítási üzlete, a másik pedig a burgonyakivitel ügye. Eskütt vallomásaiban elmondotta a lószállításnál elkövetett visszaéléseket. Megemlíti, hogy Zeöke Antal beüzent neki a fogházba és kérte, hogyha ezekre a dolgokra kerül a sor, akkor vallomását úgy módosítsa, hogy a pénzt nemzetvédelmi célokra kapták. Elmondotta még, hogy a belügyminiszteriumban egy engedélyt-kérőt rábeszéltek, hogy jelentse fel Esküt és Zákányt. Nagyatádi Szabó István valósággal megdöbben, amikor ezt meghallotta és nyilatkozatot állított ki az illetővel, hogy Eskütt nem kapott pénzt. Eskütt azt hangoztatja, hogy a feljelentést a belügyminiszteriumban direkt kiprovokálták csak azért, hogy nagyatádi Szabót kiugrassák a miniszteri székből. Tömör Angelát hallgatták ki ezután, aki azt a meglepetést keltő kijelentést tette, hogy a lószállítási ügyben háromféle

ügyben háromféleképpen is vallott vallomást tett. Az egyikre Zákány kérte fel, aki papi és képviselői voltára hivatkozott és sirva könyörgött, hogy első vallomását változtassa meg az ő javára. Harmadik vallomását pedig Eskütt kérésére tette. Az elnök erre megkérdezte:

— Hát ezt a vallomását kinek a kérésére teszi?

A kérdést a tárgyalás közönsége viharos derűtséggel fogadta. Majd vallomása további részében elmondotta Tömör Angela, hogy sohasem tudta, hogy Eskütt a beszédett pénzeket mire fordítja. A mikor megkérdezte Eskütől hogy miért mondja mindenkinek, hogy pártcélokra kell a pénz, Eskütt azt felelte, hogy „valamit csak kell mondani az embereknek!” Tömör Angela szerint Eskütt mindig tiltakozott a feltevés ellen, mintha a miniszternek is adna a felvett pénzekből. Ezután Zákány vallomását olvasták fel. Zákány előadta, hogy ő egy lókviteli engedély megszerzését közvetítette egy bajor kereskedő és Tömör Angela között. Tömör Angelának a közvetítésért egy negyed milliót adott át. Erre a vallomásra Tömör Angela és Eskütt Lajos megjegyezték, hogy az utolsó szóig valótlanosság.

A titokzatos harmadik.

A Carlier-pör újrafelvételét kéri

(Belgrád, nov. 26.) Jogászörökben különböző kommentárokkal kísérték a 10 évi fegyházra ítélt és Pozserovácra raboskodó Carlier kapitány Martin nevű védőjének felülvizsgálási kérvényét, amelyben a per újrafelvételét kéri. A védelem számos olyan bizonyítékot produkál, amelyek fényt derítenek a Pallas-szálló 48. számú szobájának titkára. A védelem által produkált anyagot megküldték Carlier kapitánynak Pozserovácra, hogy azokra nézve nyilatkozzék. Tekintettel arra, hogy a védelem a gyilkosságot egészen új megvilágításban állítja be, Carlier kapitány valószínűleg megteszi vallomását. Carlier kapitányt legközelebb kihallgatja a belgrádi elsőfokú bíróság, amely kihallgatása után fog dönteni arról, hogy helyt ad-e a védelem újrafelvételi kérésének. A védelem többek között azt állítja, hogy a belgrádi

rendőrség, államvédelmi osztrá, továbbá az állami kémiai laboratórium az elsőfokú bíróságot egyoldahán informálták és az ítélet ezeken az egyoldalú információkon alapult. A védelem azt állítja, hogy Iselli Jean meggyilkolásánál egy harmadik személy is közreműködött.

Carlier kapitány szobája mögötti 78. számú szoba előtt, a földön lábnymokat találtak és a bádoglemez fel volt tépve. A védelem azt állítja, hogy ha a bíróság tekintetbe vette volna ezeket a körülményeket, úgy nem ítéltette volna el Carlier kapitányt. A védelem szerint az ismeretlen harmadik kötetlen ereszkedett le a Pallas-szálló 48-as szobájából és ekkor sérülhetett meg a bádoglemez. A titokzatos harmadik, miután meggyilkolta a svájci kereskedőt, négy méter magasságból a bádoglemezre ugrott és így menekült el.

Valószínű, hogy elrendelik a pör újrafelvételét és számos tanút kihallgatnak.

KÖZGAZDASÁG

Hibás zürichi jelentés a lejről.

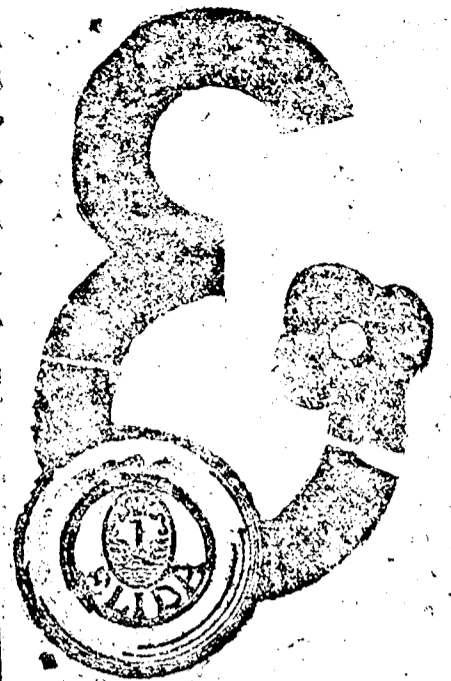
A román valuta nyitó-záró és utótőzsdéi jegyzése nagy eltérésekkel érkezett.

(Saját tudósítónktól.) A mai zürichi nyitóárfolyamokban a lej a tegnapi 2.75-ös jegyzéssel szemben 2.65-ös kurzuson érkezett. A zárlatban pedig 2.55-öt mutatott a lej zürichi árfolyama, míg a zürichi utótőzsdén 2.70-en értékelte a lejt. Nyilvánvalóvá vált, hogy a nyitó- és zárókurzus hibás. Ezeket az árfolyamokat maguk a bankörök is távirati hibának, illetőleg tévedésnek tudták be és a devizákat a 2.70-es kurzusnak megie-lően kalkulálták. A változatos lejkurzus a devizapiacot élénkbe-

bé tette.

HELYI VALUTAÁRAK. (Nov. 26.) Francia frank 11, svájci frank 38, dollár 194, dinár 2.80, szokol 5.70, lira 8.40, angol font 920. Kifizetések: Budapest 365, Bécs 365, Prága 5.93, Zürich 38.20, Milánó 8.54, London 920, Páris 10.50, Newyork 195, Belgrád 2.85.

ZÜRICH NYITÁS. (November 26.) Amsterdam 208.50, Newyork 518, London 2397, Páris 27.27.50, Milánó 22.43.75, Prága 15.58.75, Budapest 0.0069.50, Belgrád 7.55, Bucuresti 2.65, Varsó 0.0001,

FÜRDŐSZAPPAN
• Vízkezelő

Lóvd 2378

2635

Bécs 0.0073.

ZÜRICH ZÁRLAT. (November 26.) Amsterdam 208.50, Newyork 518, London 2397, Páris 27.20, Milánó 22.42, Prága 15.55, Budapest 0.0069.50, Belgrád 7.57.50, Bucuresti 2.55, Varsó 0.0001, Bécs 0.0073.

BUCURESTI TÖZSDEZÁRLAT. (November 26.) Kifizetések: London 910, Newyork 195, Milánó 8.50, Zürich 37.30, Bécs 0.0027.75, Prága 5.85. Valuták: Napoleon 740, aranyárka 45, leva 1.30, török lira 1, angol font 895, francia frank 10.60, svájci frank 37, lira 8.70, drachma 3.30, dinár 2.65, dollár 192, lengyel marka 0.000.35, osztrák korona 0.0027, magyar korona 0.0025, szokol 5.60.

BUDAPESTI ÉRTÉKTÖZSDE ZÁRLAT. (November 26.) Magyar Hitel 550, Osztrák Hitel 192, Salgó 618, Rima 145, Ganz-Danubius 3.000, Köszén 3.475, Szlavonia 82, Schlick 65, Kereskedelmi Bank 1.360, Csáky 14 és fél, Csukor 2.820, Ofa 625, Hazai Takarékok 3.920. (A számok ezrekben értendők.)

A MAGYAR NEMZETI BANK HIVATALOS JEGYZÉSEI. (Nov. 26.) Belgrád 1084-1090, Bucuresti 383-389, Páris 3916-3946, Newyork 74.640, Prága 2215-2234, Milánó 3238-3248.

= Egynapos sztrájk az aradi papírgyárban. Az aradi papírgyár munkásai tegnap este hat órakor sztrájkba léptek. A munkabeszüntetés oka az, hogy a gyár külső munkásai ugyanolyan órabért kérék, mint amilyent a belső munkások kapnak. Az igazgatóság elutasította a munkások követelését, mire a gyár összes munkásai szolidaritást vállaltak a külső munkásokkal és sztrájkba léptek. A külső munkások órábéré eddig 7 lej 26 bani volt és a belső munkásoké 14 lej. A munkabeszüntetésről jelentést tettek Popescu munkaügyi felügyelőnek, aki ma délután megkezdte tárgyalásait a munkások vezetőivel és a gyár igazgatóságával. A tárgyalás eredménnyel végződött, amennyiben az igazgatóság teljesítette a munkások követelését. A papírgyár munkásai holnap reggel ismét megkezdik az abbahagyott munkát.

A legkedvesebb és legolcsóbb karácsonyra a fényképajándék. Műtermében művészi beállítású gyermek fővétel, izézes finom kivitelű portré fővétel. Képek után nagy fall képek, aquarellák, postálók minden formában készülnek. Amsterdamban készült. Arad, Boly. Reg. Maria S. (v. Andrássy-g) Rudolf Mose 7081

NAGY GEZA fényképész

Idejében megkezdem a nagy karácsonyi vásárt.

Női és férfi szövetek, sponge flanelok, vásznak, scitfonok, damaszt árak, feltűnő olcsó árakban. A L. vásárló közönségnek a kártyai áraitól külön kedvezményt nyujtok.

ALTMANN divatáruház Piata Avram Iancu (Szabadság-tér) 21. Arad. 9040

MOZI

xx Az aradi Uránia filmszínházban ma, csütörtökön Mikszáth Kálmán novellájából készült modern életkép, Egy fiúnak a fele kerül vetítésre. A könnyekig megható film főszerepeit Mattyasovszky Ilona, Lukács Pál s a kis Barry-ikrek alakítják. Előadások 5, 7 és 9 órakor.

xx Ma, csütörtökön Patt és Patachon bemutató az aradi Apollóban. A két legkarakterisztikusabb filmművész vendégszerepel csütörtöktől kezdve az Apolló mozgószínházban. „Az álcsempészek” a címe a legújabb Patt és Patachon filmnek, amely a külföldi nagy világlapok kritikája után itélve, a legjobb sikerült felvétele a két nagyszerű komikusnak. Annyi új ötlet és mulatságos jelenet van ebben a filmben, hogy ha lehetséges, az eddigi nagyszerű Patt és Patachon filmeket is felülmúlja.

Cenzurat: Prefectura Judetului.

Feloldó szerkesztő: RÉISY JÓZSEF.

TIMISOARAI MOZI.

Belvárosi mozi: nov. 27. és 28. Gyárvárosi mozi: nov. 29., 30. és dec. 1. Mehalai mozi: december 2.

Erősebb mint „Madame Dubay”

SAIN JUST.

A nemesebb zsempész, vagy a szerelem mindenek fölött. A legfontosabb történelmi film a francia forradalom idejéből. Nagy mozimű. A főszerepben a híres és szép művésznő: Mady Christians. Nagy bán gyártmány. Monopol Apollo film Bucuresti. Jön! Leányzókietés akadályokkal. Nagy vigjáték Patt és Patachon-nal.

Soját házamban

lévő, 3 szobás butorozott lakásmat két évre bérbeadnám 150.000 lei kölcsön ellenében. Megbizottam 16066 Uranul-iroda Arad, főpostával szemben.

Kulvarosban

a Miklós-uccában egy magánház, azonnal átvehető 3 szobás lakással, istálló, kocsiszin, sertésöl, nagy udvar. 412 öles telekkel 150.000 leiért eladó. Megbizott „Uranul”-iroda Arad, főpostával szemben. 16061

Az aradi APOLLO mozgószínház.

Ma csütörtökön először

Pat és Patachon

mint álcsempészek.

Előadások fél 5, 6, fél 8 és 9 órakor. 90048

Lakáscsere!

Egy szegény tisztviselő a város legforgalmasabb utcájában levő 2 szobás, konyhás lakását jutalom ellenében felcserélné esetleg egy kisebb és kevésbé központi fekvésű lakással. Érdeklődni: Arad, Str. Alexandrescu (Borcsényi)-u. 46. szám alatt. Délután 1-2 között. 15113

Eladó

nagyon olcsó házhelyek, Micalaca-Nou (Ujmikelakának) legszebb részén, a legkedvezőbb fizetési feltételek mellett. Felvilágosításokat ad

Munteanu.

Arad, Str. Branoveici No. 2. (volt Lázár Vilmos-ucca) 2. szám. 6194

4494

Piac térhez közeliekvő

kisebb bérház, átvehető 2 szoba, konyhás lakással, nagy udvarral 180 ezer leiért eladó. Megbizott 16066 Uranul-iroda Arad, főpostával szemben.

Egy 30 év óta fenálló jóforgalmu

péküzlet

más vállalkozás miatt legolcsó árban

ELADÓ.

Cím az Aradi Közlöny kiadojában. 6588

Zongorák

utak és keveset használta Stingl Ehrbar, Wirth, Hitzmann stb. leszámított árban, 5 évi jótállással eladók. Vizonteladónak árendámény.

Steruberg I.

Oradea-Mare, Piata Unirei 2. Telefon 13-45. Sirocco No. 179

Eladó

Arad, Strada Fabricii régi két szim alatt kisebb-nagyobb ékszertek, nagyon jutányos árban. Értekezni lehet: Kalcsák János bérházban, Arad, Piata Avram Iancu No. 3.

Uj üzlet!!

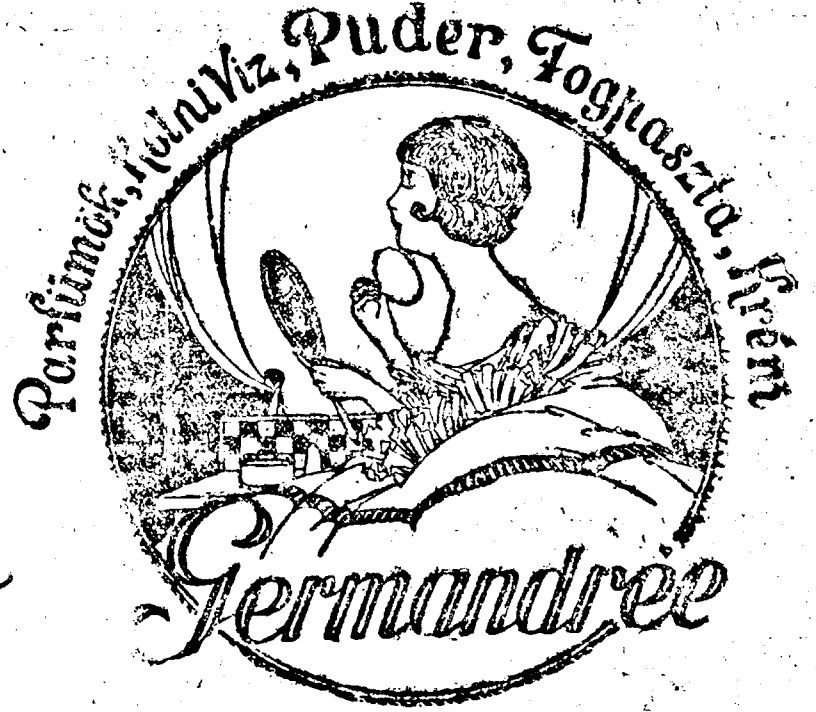
Vann szerencsém a n. t. vevő közönséget értesíteni, hogy Aradon, a Bul. Reg. Ferdinand 44. (Boros Bény-tér) alatt egy textil és kész férfi ruha üzletet nyitottam,

hol a legdivatosebb férfi és női angol szövetek nagy választékban legolcsóbb árakban vásárolhatók. 6603

Egyben felhívom figyelmüket, hogy üzletemet a mai nappal kibővítettem úri szabósággal melyben egy elsőrendű szabást alkalmaztam, kit Budapestről hozattam és így a legmesszebb menő igényeknek meg tudok felelni a legfinomabb kivitelben és a legújabb divat szerint mérték utáni rendeléseket legpontosabban eszközölök. — Aradon Szántó Mór cég, mióbb Muzsaj József cégnél éveken át üzletvezetője voltam és onnan a mai napon kiléptem. — Raktáron tartok kész árúknak: Borkabátokat, raglán, téli kabát, Mikado és ölfőnyőket.

Kérem a n. érdemű közönség további szives támogatását:

GUTTMANN L.

Pénzt takarít meg

söt csatlódás és bosszúságtól kiméli meg magát, ha „Valódi Frank” potkávét használ. Ez olyan kiadós, hogy már kis mennyiség hozzáadása erőteljessé és zamatosá teszi a kávét.

Sorozat No. 3034.

✓ Védjegy: Kávédarab. 488

Mikulás, cukorka és déligyümölcs különlegesség nagy választékban.

Pálffy

Csemege-üzlet, A R A I Strada Eminescu. 1016

Utlevelek vizumozását és megbízásokat felelőség mellett

gyorsan és legolcsóbban a CURIER

Intér el. Gyűjtőhely: Octogon dohánytözde, Arad, a Mica-cina templom előtt. 6083

Cfr. Városi menetjegyiroda, Arad, Bulevardul Regina Maria 12. Cfr. vasútjegyek, külföldi menetjegyek (Hoffmann Sándor helyiségében.)

UTLEVELEK

vizumozását és bármilyen megbízásokat olcsón, felelősség mellett naponta alintézzük CLUJ, TIMISOARA, BUCURESTIBEN.

Gyűjtőhelyek: LÖBL HIRLAPIRODA Arad, Weisz Dávid az aradi államrendéség mellett. (az Apolló mozival szemben). WEINBERGER cipőüzlet Pichler papírkereskedés (Hobus-palota.)

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk. Minden szó hirdetésre ára hétfőn 2 lej, 30 napi, vasárnap 3 lej. - Vestagabb hirdetés 5 lej, illetve 6 lej. - A vasárnapon kiadott szavakat alig számoljuk. Hirdetéseket d. u. 6 óráig vesszük fel. - Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. Legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 25 lej, vasárnap 30 lej. A kiadóhivatalt fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetést szüvesse, amelyik tartalmában jogszerűtől alig különbözik, azt minden egyes esetben megváltoztatja, illetve helyettesíti.

Alkalmasság.

KERTÉSZT, dísz és konyhakertészetben jártast jó bizonyítványokkal keresek január 1-1 belépésre. Prophegy Jenő Suliha Judetul Timis. 6585

KÖNNYŰ gépmunkára németül beszélő leány, vagy fiatalember felvétetik Iritz festéküzletében Arad. 15113

ELSŐRENDŰ szabónő házakhoz ajánlkozok jutányos árért. Cim Wallinger hirdetőjében Arad. 15113

FIATAL elvált asszony házzvezetőnek ajánlkozok magános uriemberhez. Cim Wallinger hirdetőjében Arad. 15113

KERESÜNK hirdetésíróirodához az adminisztrációban jártast perlekt gépirónót. Cim Rudolf Mosse (Sándor hírlapiroda) Arad. 10157

KÖZJEGYZŐILEG hitelesíthető román-magyar-német fordításokat pontosan, olcsón és azonnal eszközöl Sándor (volt Kelet) hírlapiroda Arad. 10157

KERESTETIK egy hétes Rt parket Kéfélshez ért azonnala Fehér-féle éjjeli mulató Arad, Str. Jelelor (Háromverbe-ucca.) 6601

Lakás.

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba teljes ellátással kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóiban. 6599

BUTOROZOTT, vagy butor nélkül a város központjában különbejáratu szoba kiadó. Cim Arad, Str. Consistorului 29. 6602

Vétel és eladás.

AUTÓ vagy utazó bunda, majdnem új olcsón eladó. Megtekinthető Engelhardt szücsnél Arad, Str. Eminescu. 6597

PERZSASZÖNYVEGEK eladók. Megtekinthetők 11-1-ig Arad, Str. Gavra (Csernovits Péter-ucca) 12. Érdeklődni ugyanott fűszerüzletben. 6598

GYÖNYÖRŰ plüsch scheslon terítő, porcelán edények, ezüst és berndorfi ezüst evőeszközök, asztalneműk, perzsa és gyári szőnyegek, Biedermayer szalónok és fotelok, gyermek játékok, ebédlő, háló berendezés, különböző télikabátok, szőrmék, mahagoni szalon szekrény és tükör, könyvszekrények, íróasztalok, szalok, díszlámpák, korál fülbetűk, antik nyakak, török sálak, üveg készletek, kredenc, fotelok, varoda berendezés, vakond bunda stb. eladó Arad, Str. Consistoriului 12. (Batthyány-u.) I. em. jobb. 1000

IRODAI FELSZERELÉSEK, üzleti könyvek, papírunk olcsó áron Max Molnár & Co. papírüzlet Arad, a főpostával szemben, saroküzlet. 5282

SZÖNYVEGEKET, butorokat, kiegészítő antik tárgyakat, dísztárgyakat bizonyánba veszek. Str. Consistoriului 12. (Batthyány-u.) I. em. jobb. 1000

NŐI kalapot óriási választékból bámulatos olcsón Aradon, Poschnát vehet. 6412

ELADÓ egy keveset használt városi bunda és egy fekete hosszú bőrkabát és egy alkov garnis. Arad, Str. Mociioni 17. (Orzei-ucca) kapu alatt balra. 6596

EGÉSZSÉGES, száraz csöves tengerit veszek. Dr. Himléder, Fels. Ákos, Beclean-Odorhei. 6592

CSODASHANGU "Steinhammer" gyártmányu, rövid, keresztháros zongora eladó. "Uranul"-iroda Arad, főpostával szemben. 16066

KITUNÓEN habzó, nem mártó, nem száradó borotvaszappan, borbélyoknak kedvezmény. Óriási nagy angol szappan 22 lej. Dr. Földes és Hehs Arad. 6700

Rudolf Mosse 2026

Pénzszekrény

1 vagy 2-es számú megvételre kerestetik. Kramer & Comp TELEFON 472. 10113

Üzletek.

ÜZLETHELYISÉG főtéren, Arad, Str. Metianu (Forrai-ucca) vagy Str. Eminescu (Deák Ferenc-ucca) elclén átvételre kerestetik. Cim az Aradi Közlöny kiadóiban. 6595

FÜSZERÜZLET lakással más vállalatnak is alkalmas olcsón eladó. Cim Rudolf Mosse (Sándor hírlapiroda) Arad. 10157

Oklatás.

ZONGORÁÓRÁKAT ad és korepetíti akadémiail halgató. Cim A. Oláh, zene-műkereskedésben Arad. 6604

Különfélé.

AZ ASTRA motorgyár közelében egy szép telek eladó. Ugyanottan löszerszám is eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 6590

Friss hal

kapható 6599 LUTTWÁK JOZSEF cégnél, Arad.

Román, német és magyar fordításokat legprecízebben s azonnal LÖBL HIRLAPIRODA Arad, eszközöl. 6876

Naptárak

viszonteladásra legolcsóbban SÁNDOR HIRLAPIRODÁBAN Arad (Hajós gyógytár mellett). 10155

Butorokat részletre kedvező fizetési feltételek mellett, Garai Károly butor raktárából ARADON, Calea Banatului 6583 beszerezhető (Aradon Sándor-u.) 5/12

AUTOMOBILOK

Mercedes és Staewer-automobilok nyitottak és csukottak állandóan raktáron. Kivánatra elővezetünk kocsit és küldünk árajánlatot. Vezérképviselőt:

Compania Anglo-Americană

udvari szállítók. Fiók: SIBIU-NAGYSZEBEN. Sörgöncim: Angloto, Bucurest. Telefon: 180. Pfarzhele. Nagyromániának e szakmában legnagyobb gépipari vállalata!!

Legolcsóbb butor beszerzési forrás

Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-u.) 41.

Hálóok

Ebédliők

Rudolf Mosse 7096

9019

Uri és leányszobák

legegyszerűbbtől a legművésziesebb kivitelben kapható.

Angro és detail eladás.

Feltűnő olcsó árak.

Közvetlen a termelőtől.

Aradi Iparosok Butor és Asztalosáru Szövetkezete

Sándor

(volt Kelet) Hirlapiroda

hatóságilag engedélyezett vizumgyűjtő osztálya közismert pontossággal garancia mellett naponta intéztet el kipróbált szakképzett futárokkal vizum és bármilyen megbízásokat. CLUJ, TIMISOARA és BUCURESTIBEN

MAIROVITZ-féle tűzifatelep, gőzfavágó és aprító Arad,

Calea Radnei No. 55. :-: Telefon: telep iroda: 687., központi iroda: 399, 400.

Legolcsóbb napi áron mindennemű tűzifa ölenkint felvágva és aprítva. :-: Rendelésre házhoz való szállítást prompt eszközünk!!

Nyomtatott az Aradi Közlöny szociális gépén. Kiadóhivatalon: Aradi nyomdaiállás.